

Zeitschrift Natur

JURNAL

PENTRU RESPONDIREA ÎNTREBĂRILOR NATURALE ȘI EXACTE,

în toate clasele.

Pedagogic

de

Profesor Doktor Izliț Baran.

№ 35.

(Anul întâi)

București.

Septembrie 15, 1856.

Konpindepe: Biază sşfletulî în bisş. — Kwestişni arpikole. — Komsnikaişni utlunîşive mîrî.

BIAZĂ ȘEFLETULÎ ÎN BISȘ.

Artikolul II.

Kindș se întîmplă kîte o dată ka zîș omș sș biseze zîș lșkrș mi ne șpmș sș se întîmple în realitate, atșnș oamenî se mirș mi zikș: așestș bisș a prevșzștș viitorș mi este zîș bisș mirakșloșș; însș așeia kape zikș ama șitș, kș bisșpile noastre strebatș toatș sfera posibilitșđii, apoi fiindș kș în așeste sșere sîntș konpinse lșkrșpi kape s'a întîmplatș mi kape poate sș se întîmple, neșremitș kș sîntș konpinse întp'însa mi lșkrșpi kape o sș se întîmple întp'adevșrș în viitorș, prin șpmare apș fi din kontra zîș mirakșlș

dakș nș s'apș fi întîmplatș nișî o dată lșkrșpi kape zîș omș le-a bisatș mai nainte.

Așei kape aș stșdiatș Lopika, pișene lesne șșsteșa așestei obșervașişni, đap pentp' așeia kape n'o mtiș, o sș le adșchemș aminte, kș sșera realitșđii e mșlatș mai mikș de kitș sfera posibilitșđii, kșșî nș nș-mai lșkrșpile prezente mi tpekte, apoi mi totș viitorșlș e konpinsș întpe lșkrșpile posibile; adikș tpekteșlș mi prezenteșlș înainte întp'piî lorș în realitate, neșremitș kș aș fostș posibile, altmîntereșea nș s'apș fi întîmplatș,

prin șmarpe domeniul bisericilor e mlațe mai mare de kitș domeniul întîmplărilor reale; ama dar imaginațiunea noastră străbătînd în bisă kimpul posibilității, neremită kă trebe să dea mi peste vr'o întîmplare reală kare se va realiza în viitor, mi kare d'o kamă-datș se află konpinsă în tre lăkrșirile posibile.

Kă toate acestea nă nstemă nera kă e-sistă niște biseri foarte kșrioase kare pre-determină evenimente viitoare într'ună modă ama de sirșă mi kă împreșărtări partikulare atita de individuale, în kitș kă drentă kăvîntă le-aș nșmită *bispi profetice*. Într'ade-vărtă kite o dată e foarte greș d'a da o es-plikatiune la asemenea biseri. Eatș s. e. kite-va biseri foarte kșrioase raportate de kătre doktorul Anglesă Abercombe:

„Șnă preotă, zice elă, kare medea într'ună sată bevină kă orășul Edinburg, a venită într'o zi în acesă orăș mi a trasă la șnă otelă ka să rșmie akolo noantea. Kălkîndșe, a vșzătă în bisă kă șnă fokă mare a apinsă kasa sa mi kă șnelă din konii sșă se afla în fokă; de șnaimă s'a skelată. Acesă bisă 'i-a făktă o impresiune ama de mare, în kită îndată, kiară fiindă noante, a plekată din orăș la sată sșă. Kîndă nă prea era departe de sată, a vșzătă kă kasa lăă e inkonșrată de flakșri înpozitoare; vșzîndă acesă, a dată fșra kită a nștată, mi kîndă a așșnă lînră kasa sa, toate ap-sese, însă din noroșire tokmaă a nștată skăpa ne șnelă din konii sșă, ne kare mșmă-sa în anxietate (amegeală) îlă șitase în kasă, mi neremită șnă minștă de mai trecea, koniulă era apșă mi nerdătă.“

O damă a bisată kă o pșdă a ei este asasinată d'șnă sklavă nerșă; într'o noante a avștă de mai mlațe opî ne pîndă acesă bisă. Acesă 'i-a făktă ei o impresiune ama de mare în kită dimineaa s'a dșșă la kasa nșmitei pșde mi a pșrată ne șnă omă kșrașiosă mi enerșikă ka să mează toată noante nedormîndă lînră kamera șnde dormea pșda ei. Ama s'a mi șmată. La 3 ore dșnră miezălă nopții, omăul pșzitoră a așzită șromotă șnă

omă kare se șe ne skarpă; emîndă afară a întîmită ne șnă sklavă nerșă kare pșrta în mină o mlațime de kșrșni. Întrevîndă kă kăktă akolo ne vremea așea, sklavulă a rșmasă foarte konșzș mi a zisă kă se dșce să apînză fokă în șobă la odăea doamnei sale, dar fiindă kă acesă rșșșnăș era avșpdă (kăvî era atșnă în mișlokulă verii), de așea pșzitorulă a vizitată mai bine konșulă kă kșrșni mi a rșsită șnă kșmită mare askșnăș de dșșștă kșrșșniulă, mi sklavulă la șerșetarea șe 'i s'a făktă, a mșrtășisită kă șmăla să omoare ne ștăina sa.

Șnă omă la Edinburg pștimea d'o șm-fărtăș sșș ŋenșki kare se nșmește Aneurisma, mi a konșlată nentș acesă doă xi-șșrși. Amîndoă aș fostă d'ominisne kă aișă trebe făktă o operațiune mi aș mi hotșrîtă zioa nentș acesă. Dar kă doă zile înainte de acesă hotșrîșe, șoșia pștimăș-lăă a bisată kă s'a făktă o skimbare deosebită în nșntșulă șmfărtă în kită nă mai e trevșîngă de operațiune. Kîndă dimineaa pștimășulă s'a șitată la șmfărtăș, a vșzătă kă pșlăzișniile de mai nainte aș încetată, mi pîntșrșnă pșoșș natșrală șmfărtășra de sine a dîșșrștă.

Șelebrulă este mi bisulă șrșștoră: Doă amîșă voiașorî intrăș într'ună orăș mi aș trasă la doă dîșerite otelșri. Șnelă din ei în noantea așea vșză în bisă ne amikulă sșă kare 'i zice: vino kșpîndă așștă-mă, kăvî otelișrulă meș va să mă omoare. De șnaimă s'a demtentată, însă fiindă kă elă nă kpedea la bisă, nă prea a lătată în vșgare de șeamă acesă bisă. Dar abia s'a kăkată din noă totă în așea noante mi a bisată iară ne amikulă sșă kă o pană de moarte ne frănte viîndă la dîșșulă mi zikîndă: n'ăi venită sșă mi așșă; otelișrulă meș m'a omorîtă mi 'mi-a înpomată kadaverulă sșș o rșmadă de rșnoiă kare se află în kșpte. Rșșșnăș moartea mea.“ Acesă voiașoră demtentîndșe, kșmă se făktă zioă se dșșe la otelulă șnde trșșese a șeară amikulă sșă mi nerșîndă lă, s'a dșșă îndată la polișie, a șnșșă șe a bisată noantea așea, mi polișia a trîmisă în-

datъ съ каѣте сѣе гѣноиѣ, ѣнде ѡтп'адеврѣрѣ а гѣситѣ кадаверѣлѣ амикѣлѣи кѣ о рѣнѣ де моарте не фрѣнте ѡткмаѣи кѣмѣ и с'а арѣтатѣ ѡн висѣ.

Челеврѣлѣ медикѣ Joseph Frank повестемте ѣрмѣторѣлѣ есемпѣлѣ д'ѣнѣ висѣ профетикѣ, поате ми де ефектѣлѣ маре ми ненорочитѣ алѣ ѡмаѡнаѡиѣнеѣ спериате. О дамѣ тѣнѣрѣ де доѣ-зевѣи де аѡи аѣиа мѣрѣитатѣ, трекѡндѣ кѣте-ва зиле дѣне мѣрѣитѡмѣлѣ еѣ, ѡтп'о поанте се скоалѣ тремѣрѡндѣ ми ѡн чеа маѣ маре анк-сietate зикѡндѣ вѣрѣватѣлѣи еѣ, к'а а висатѣ кѣ а fostѣ ѡтп'о висепикѣ, с'а порорѣтѣ аколо ѡтп'ѣнѣ морпѡнтѣ deskisѣ, ѣнде а вѣзѣтѣ ѣнѣ кошчѣзѣскѣ deskisѣ к'ѣ жѣнѣ дамѣ ѡмѣрѣѡи-мѡндѣ доѣи коѡиѣ миѣи. Спериѡндѣсе ла аѣеастѣ визѣне, а азѣитѣ (totѣ ѡн висѣ) ѣнѣ гласѣ зикѡндѣ: „нѣ те teme, аѣеастѣ персоанѣ еѡтѣи кѣарѣ тѣ ѡнѣѡи.“ De ми аѣестѣ висѣ естраор-динарѣ а фѣкѣтѣ ми вѣрѣватѣлѣи еѣ о ѡмпресѣ-не маре, кѣ тоате аѣеастѣ а ѡнкредѡндатѣ не соѡиѣ са кѣ нѣ е нимикѣ, ми кѣ висѣрѣиле сѡнтѣ минчѡноасѣ ми н'аре сѣ се teamѣ де нимикѣ. Пѣдѡнѣ дѣне аѣеастѣ с'а арѣтатѣ ла аѣеастѣ дамѣ семне де ѡнѣрѣчѡнарѣ. ѡндатѣ еа а де-венитѣ трѣстѣ ми меланколѣкѣ, ѡн кѣтѣ а кѣ-зѣтѣ ѡтп'о дрѡникѣ. Ла терменѣлѣ сарчѡнеѣ а нѣскѣтѣ доѣи коѡиѣ морѡиѣ. Лѣзѣа азѣиндѣ де аѣеастѣ, а спѣратѣ: „Еатѣ кѣ висѣлѣ се ѡм-пѣнеште!“ Песте кѣте-ва зиле лѣзѣа а мѣрѣитѣ ѡтп'адеврѣрѣ де воала нѣмитѣ пuerperale.

Висѣрѣиле профетѣе аѣ жѣкатѣ ѣнѣ роѣлѣ ѡмпортантѣ ѡн totѣ тимпѣлѣ ѡн вѣаѡа ѡндивѣдѣ-алѣ а оаменѣлорѣ ка ми ѡн ѡсторѣа ѡменеаскѣ ѡн ѡенере. Чѣне нѣ ште кѣтѣ де стѣмате ераѣ ла наѡиѣнѣиле антѣе висѣрѣиле аѣеастѣ! Мѣлте дѡн темпѣлѣ Еленѣлорѣ антѣи ераѣ челевре пентрѣ ренѣтаѡиѣнеа че аѣ авѣтѣ кѣ аѣеа че дорпѣ поантеа ѡн темпѣлѣ, вѣдѣ висѣ профетѣ-че каре ле дескѡнере totѣ вѣиторѣлѣ лорѣ. А-поѣ ѡтпѣ оракѣлѣле антѣиѣлорѣ, кѣтѣ де минчѡ-ноасѣ ераѣ челе маѣ мѣлте дѡнтп'ѡнѣле, 'totѣ нѣ нѣтемѣ nera, вѣзѣндѣ мареа ѡнкредере че аѣ авѣтѣ ѡн елѣ ѣнѣ Sokrats, Плато ми кѣарѣ skentikѣлѣ Apistotelѣс, кѣ трѣѣе сѣ ѡн fostѣ ѡтп'ѡнѣле ми ѣнеле каре аѣ авѣтѣ ѣнѣ

talentѣ nekomѣнѣ ѡн преведереа ми презѣче-реа вѣиторѣлѣи.

Istoria натѣралѣ не араѣ фелѣрѣимѣ де е-семпѣле деспѣре преведереа вѣиторѣлѣи ла аѡн-мале. Мѣлте дѡн ѡнсекте плантѣворѣ каре сѡнтѣ карнѣворѣ кѡндѣ сѡнтѣ ѡн старе де лар-ве, преѣзѣндѣ ка ларвеле каре ворѣ еѡн дѡн оаѣ-ле, ворѣ аѣеа трѣвѣѡндѣ де мѡнкаре де карне, де аѣеа пѣнѣ лѡнѣ оаѣле лорѣ нѣште морѣѣѣне кѣ skonѣ ка кѡндѣ ларвеле лорѣ ворѣ еѡн дѡн оаѣ, сѣ гѣсеаскѣ мѡн-кареа лорѣ гата. Ѣнде авемѣ о преведере маѣ manifestѣ д'ѣнѣ вѣиторѣ де каре аѡн-малѣ нѣ поате сѣ аѣѣ миѣи о ѡдее? Кѣѣи а-нѣмалѣлѣ перфектѣ нѣ поате сѣ ми адѣкѣ а-мѣнте де локѣ де стареа лѣи де ларѣѣ.

Аѡна дар ѡдемѣ кѣ ми аѡнмалѣле аѣ ѡнстинктѣлѣ преведереѣи вѣиторѣлѣи, ми кѣ кѣтѣ аѡнмалѣлѣ се аѣѣ не о трѣантѣ маѣ ѡнферѣо-рѣ ѡн пернѣлѣ аѡнмалѣ, адѣкѣ кѣ ѣнѣ градѣ де ѡнѣлѣѡнѣ маѣ мѣкѣ, кѣ атѣтѣ еѣте дѡн натѣрѣ маѣ ѡнзѣстратѣ кѣ ѡнстинкте, прѣн ѣр-маре нѣтемѣ преа вѣне, сѣ не ѡнѣнѣсѡмѣ кѣ ѡн сомнѣ ѣнде ѡнѣлѣѡнѣа ѡмѣлѣи е слѣѣитѣ, неавѡндѣ енерѣѣа каре о аѣе ѡн старе де де-штентаре, де аѣеа ѡн сомнѣ ѡнстинктѣлѣ пре-ведереѣи вѣиторѣлѣи поате сѣ се десѣоалте ми ла ѡмѣ нѣнѣ ла ѣнѣ градѣ маре. Дар ми ла оаменѣи дештѣнѣѣи, де ми парѣ, се десѣоалтѣ ѡнстинктѣлѣ преведереѣи вѣиторѣлѣи нѣнѣ ла ѣнѣ градѣ nekomѣнѣ, маѣ кѣ сеамѣ ла болнавѣ, фѣндѣ кѣ ми ла еѣ факѣлатѣеа ѡнѣлѣѡнѣѣи е слѣѣитѣ, прѣн ѣрмаре факѣлатѣеа ѡнстинктѣлѣ е мѣлѣтѣ маѣ енерѣѣкѣ.

Еатѣ ѣнѣ есемпѣлѣ кѣрѣосѣ де ѡнстинк-тѣлѣ преведереѣи ла болнавѣ. Medikѣлѣ D. Hohnbaum зѣче: „Амѣ кѣноскѣтѣ ѣнѣ dok-торѣ foarte ѡнѣѡндатѣ каре а преѣзѣтѣ моар-теа са ѡтп'ѣнѣ modѣ атѣтѣ де сѣрѣрѣ, ѡн кѣтѣ елѣ ѡнѣшѣи а фѣкѣтѣ тоате прѣрѣтѣрѣиле пентрѣ аѣестѣ актѣ фѣналѣ алѣ вѣѣѣеѣ sale, 'ми а фѣ-кѣтѣ ѣнѣ кошчѣзѣскѣ, а пѣлѣитѣ тоате келѣѣелѣле оаменѣлорѣ трѣвѣѡнчѡми ла ѡморпѣнтареа са, ѡрдѡнѡндѣ ка сѣ се аѣѣ ла дѡнѣсѣ ла о зѣ хо-тѣрѣитѣ, ми кѡндѣ а аѣѣнѣсѣ аѣеастѣ зѣ сѣрѣ-мѣ, с'а ѣѣтатѣ ла ѣнѣ ѣеасѡрнѣкѣ каре ера атѣрнатѣ песте пѣтѣлѣлѣ сѣѣ ми а зѣсѣ: амѣ сѣ

trъeskъ inkъ mease minste. Аша ми ера; пе-
ste mease minste елъ а fostъ mortъ.

Онъ алтъ medikъ вѣтринъ челебръ зиче:
în лѣнга mea praktikъ амъ обсерватъ кт,
kindъ онъ волнавъ d'o воалъ перикълоасъ се
skoалъ îndatъ къ anxietate ми întреавъ: „kî-
te оре sîntъ? saș: нъ е inkъ ora зна saș
doъ?“ Ачeastъ оръ este fatalъ pentръ dînsъ,
adikъ este ora mortii sale.

Astъ-felъ providența kape a mърунитъ
орizontълъ vedepii noastре în ачееа че се ра-
поартъ ла viitorълъ nostrъ ми kape маî къ
seamъ а înveditъ k'онъ воалъ adinkъ momen-
тълъ finalъ, алъ existenții noastре, kite o da-
тъ, ми пар' къ pentръ онii din noi, а pidikatъ

ачestъ воалъ ми îi aratъ misteriiле рѣмase
învizibile pentръ чеî маî мълдii din noi.

Ла о алтъ okazieне о сѣ vorvimъ despre
o serie de fenomene kape се арѣтъ kite o da-
тъ ла онii oamenii ми sîntъ kъnoskъte сѣв пѣ-
mipea de fenomene de *Magnetisms animalъ*; а-
коло лекторълъ ва авеа okazieне а се mira
de nimte prevedepii ми de nimte vizitii мълтъ
маî кърioase ми înkompreensibile; пар' къ
pentръ ачei oamenii magnetisații, маруниле
спадизилъ ми але timpълъ s'аđ штерсъ ми пѣ-
маî esistъ, пар' къ înaintea okilorъ лоръ лѣ-
minații de o лѣminъ sъpranatorалъ, s'a de-
skisъ пордиле eternității, пар' къ пѣтръndъ
înfinitatea универсалъ ми sekretele черълъи.

Кѣstииî агpиколe.

ALBINELE.

(Орmare).

Amъ zisъ маî sъsъ къ, kindъ реѣina ал-
vineлоръ а мъритъ, атънчii тоатъ kolonia алби-
nelоръ се pisinente ми се перде. De ачееа
kindъ стъпнълъ vede къ s'a пердѣтъ реѣina,
атънчii сѣ се грѣеaskъ сѣ skoадъ афаръ din стъп
ънеле din ларвеле micii de albine din pasa
perалъ че се маî афлъ аколо, ми сѣ ле пѣе
în стъпнълъ orfanъ фъръ реѣинъ, атънчii алби-
неле доичii але ачestъii стънъ de sine, воръ
îngрижи а'ми kpehte o реѣинъ. Dar перъsindъ
astъ-felъ de ларве, poate сѣ ia ми ларвеле din
албинеle лѣкрътоаре ми сѣ ле пѣе îн стънъ, ми
атънчii iar албинеle доичii пѣindъле îнтре челъ-
ле destinate pentръ албинеle perале, воръ îн-
грижи printр'онъ felъ de сѣпъ kape o перѣ-
teskъ еле а skimъa албинеle kape воръ emi din-
тр'însele, îн албине perале. Iar dakъ n'аđ
реѣнитъ а'ми krea o реѣинъ, атънчii челе fe-
меле kape fakъ toate лѣкрърилe, се слъbeskъ
în лѣкpapea лоръ, мерѣ афаръ ла kîmnъ supе
а'ми къьта nъtrimentъ, dar n'аđкъ чеаръ а
kasъ; чеî maskъii kape нъ fakъ nimikъ, рѣ-
минъ îн стънъ ми нъ sîntъ omopîдii, пе kindъ
toate mortъчизиле рѣминъ îн стънъ kape нъ
се маî къръдъ, ми аша kolonia din zi îн zi

lkade îнтр'o disolъziieне маî mare пинъ kindъ
се рѣинъ къ totълъ.

Nъmaî стъпнii попъладii de албине мълте
аđкъ omъилъi folosъ, пе kindъ чеî сѣрачii îн
албине сѣферъ мълтъ iarна, вара нъ се îмъл-
дескъ, чii се прѣпъdeskъ; de ачееа е маî ви-
не ka сѣ îмпреънъ чине-ва doi стъпнii сѣрачii
ми сѣ fakъ dintр'înмиi онълъ voratъ. Sîntъ
мълте metode kape серъвъ pentръ asemenea
îмпреънъpii. O metode konsistъ îн а пѣне
онъ стънъ peste алтъ, атънчii албинеle din стъ-
пнълъ de жосъ сѣ сѣе ла челъ de sъsъ ми сѣ
îмпреънъ къ dînsele; пе kindъ ачeasta се ѣр-
meазъ sъsъ, жосъ сѣ батъ k'онъ чokанъ стъ-
пнълъ ka сѣ фъръ toate албинеle d'аколо. Este
foapte folositopъ d'a îмпреъна стъпнii beki de
патръ-чинчii anî къ стъпнii tinerii. Adikъ ла а-
miaзъ kindъ toate албинеle sîntъ emite афаръ,
сѣ ia стъпнълъ bekiđ din локълъ лъi, сѣ'лъ пѣе
ла o parte ми сѣ пѣе îн локъ'ii онъ стънъ ноъ
пайнъ къ албине tinere. Dar kindъ ла îмпреъ-
napea а doi стъпнii се întîмплъ къ се афлъ доъ
реѣине îнтр'онъ локъ, атънчii се îнчепе îнтре
dînsele o лѣнтъ de moarte; къчii kiarъ реѣи-
на are онъ akъ къ kape atakъ ми се апѣръ,

Албинеле арѣтъ о neastîmpărare înaintea гъзрїи стънълї.

Дъне 7, 9 саѣ 11 zile дъне че с'а фъкѣтъ emigrațiunea чеа динтиѣ, се арѣтъ ши алте emigrațiuni.

Дъне че с'аѣ фъкѣтъ toate прегътірїле pentрѣ о emigrațiune, атънчї kindѣ дъне о zi кълдъроасъ каде плоае, интр'адевърѣ се фаче emigrațiunea. Poate чїне-ва сѣ їнлеснеаскъ emigrațiunile kindѣ ва да примъвара албине-лорѣ sale mîncare мълте, къчї атънчї пънѣ мълте оаъ ши дин тр'їнселе есѣ ши мълте ларве, каре перъсїндѣ їн стънѣ локѣ destълѣ pentрѣ локъїнда лорѣ, emigrează; алтмїнтерелеа kindѣ п'аѣ destълѣ де mîncare, атънчї албине-ле їнсемї оморѣ ларвеле лорѣ prin instinctѣ де friкѣ ка сѣ нъ пъtimeaskѣ де foame.

Їн тїмпълѣ emigrațiuni kindѣ чїне-ва во-емте сѣ prinзъ албинеле emigrătoare, сѣ дїе кошърї гата марї ши мїчї ка сѣ prinзъ їн-тр'їнселе чете марї саѣ мїчї де албине emigrătoare. Кошърїле саѣ стънї beкї тревъсескъ пъши ла соаре, къчї атънчї desволѣ о одоа-ре де чеаръ каре атраѣе албинеле. Kindѣ се афлѣ арборї їн вечїнътатеа стънълї, алби-неле emigrătoare сѣ амезѣ не дїншиї; іарѣ дакъ нъ, тревъе пъсе аколо веде саѣ пъеле лънчї ка сѣ се пъе албинеле не дїнселе.

Албинеле emigrătoare дъпъ че ле-а prinsѣ чїне-ва їнтр'ънѣ стънѣ, kindѣ skotѣ ѣнѣ sro- motѣ де вѣкърїе амезїндъсе аколо къ партеа де дїндърѣтѣ а корпълї рѣдикатѣ кътре пъ-репїи стънълї, атънчї е семнѣ къ репїна лорѣ сѣ афлѣ їн стънѣ; дин контра kindѣ албинеле че аѣ їнпатѣ їн стънѣ нъ се амеазъ жошѣ, чї арѣтъ оарешї-каре neastîmpărare, не kindѣ албинеле ръмасе афаръ нъ ворѣ сѣ їнтре їн пъзнтрѣ, е семнѣ къ репїна лорѣ нъ este їн стънѣ ши къ с'а пердѣтѣ саѣ с'а рѣтъчїтѣ.

Орї къмѣ омълѣ тревъе сѣ касте а гъсї репїна лорѣ, де ачеа тревъе сѣ касте їн їм-прежърълѣ стънълї дакъ се афлѣ вр'о о гръ-пъ де албине, къчї їн ѣенере ѣнде а ръмасѣ репїна аколо се афлѣ о гръпъ де албине їм-прежърълѣ еї. Кїте о датъ репїна къ арїни-ле skърте нъ поате сѣ ажънъ пїнъ ла стънѣ ши каде жошѣ їnainteа стънълї, атънчї о гръ-

пъ mikѣ де албине се амеазъ їмпрежълѣ еї, не kindѣ чеа маї mare парте де албине so- kotїндѣ къ аѣ пердѣт'о, се pisinesкъ їн аерѣ.

Kindѣ о чеатъ де албине emigrătoare нъ ва сѣ їнтре їн стънѣ ши се прегътескъ сѣз-рїндѣ їн аерѣ маї денарте, атънчї тревъе сѣ ле stponeaskѣ къ апъ дїнтр'о тълъмъѣ, саѣ сѣ словоазъ ѣнѣ pistolѣ їнсѣ фъръ глоанге, атънчї албинеле се шепїе ши се ласѣ їн жошѣ ши astѣ-felѣ сїнтѣ prinсе. Kindѣ с'аѣ амезатѣ п'ънѣ локѣ їnakchesїbilѣ, атънчї тревъе сѣ ле roneaskѣ къ fъмѣ ка сѣ vie їнтр'ънѣ локѣ akchesїbilѣ ѣнде омълѣ поате сѣ пъе аколо ѣнѣ стънѣ ка сѣ ле prinзъ їнтр'їнсълѣ.

Kindѣ доъ саѣ маї мълте колонїї де ал-бине emigrătoare с'аѣ amestekatѣ їнтр'ънѣ стънѣ, атънчї тревъе toate албинеле стънълї pestър-пате п'ънѣ чеаршеафѣ ши търнатъ апъ не дїн-селе ка сѣ нъ своаре, не ѣрмъ тревъе пъши маї мълдї стънї, ка fie-каре колонїе къ ре-пїна еї сѣ їнтре їнтр'ънѣ deosebitѣ стънѣ.

Kindѣ а prinsѣ чїне-ва о колонїе де ал-бине emigrătoare їнтр'ънѣ стънѣ, атънчї тревъе сѣ аконере стънѣ къ о басма mare ка сѣ нъ ле сънере кълдъра соарелї.

Дар стънълѣ їн каре с'а амезатѣ о ко-лонїе ноъ, тревъе пъсѣ чева маї депъртатѣ де стънълѣ matкѣ де ѣнде kolonia а ешїтѣ.

Kindѣ, дъне амезареа ѣнеї колонїї ноъ, с'аѣ арѣтатѣ zile де плої, атънчї тревъе алби-неле тїнере нътпїте къ мїере їн totѣ тїмпълѣ кїтѣ ворѣ дїнеа zileле де плоае, къчї нъмаї kindѣ ва їnsenina іаръши албинеле notѣ ешї не kїмпѣ ка сѣ адъне мїере.

Се їнтїмпълъ ѣне-орї къ о колонїе ноъъ кїарѣ дъне че с'а амезатѣ їн стънѣ flїалѣ, се їнтоарче ла стънѣ matкѣ; їнсѣ їн ѣенере дъ-не 2 саѣ 3 zile се їнторкѣ іарѣ ла стънълѣ лорѣ, дар kindѣ аѣ пердѣтѣ репїна лорѣ, се їнторкѣ tokmaї дъпъ ontѣ zile, не kindѣ ле-а ешїтѣ о репїнъ ноъъ дин ларвеле де pasa ре-галъ.

Kindѣ ѣнѣ стънѣ нъ skoate нїчї о emi-граțiune де албине їнтр'о варъ, е семнѣ къ н'аѣ локѣ destълѣ pentрѣ лѣкрърїле лорѣ, аша дар kindѣ адагъ чїне-ва о вѣкатъ ноъъ ла стънѣ, албинеле ворѣ їнчене а лѣкра кълди-

devine kîte o datъ o materie otrъvîtъ. Ama povestemte Xenophon (în Anabasis) kъ într'o zi armata лѣi trekîndъ printp'o пѣдѣре ми гъ-sindъ аколо мiere сълватисъ а мîнкат'о, apoi пѣдѣне оре дѣпъ ачeastъ мîнкаре, soldaщii лѣi epaщ анѣкадi de tremѣрѣтѣрi, de лешинѣрi ми de жънѣгiсрi, în kitъ жпi ащ рѣмасъ дe-пенi ми мордi în локѣ. Espлиkaщiеnea ачeasti fenomenъ а гъsit'o Kimia modernъ: adi-къ kîndъ стъmii се афлъ într'жнъ локѣ жнде kpresкѣ plante otrъvite, аколо ми мiereа е-ste otrъvîtъ. Ла noi, prodъkщiеnea de мiere а fostъ mai nainte foarte însemnatъ ми „mie-rea de Valaxia“ алъ ми solidъ, forma жнъ artikолъ importantъ în komepчищ. Dar de kîndъ агpикълтѣра чereалелоръ а înченѣтъ а се desvolta mai bine, de атънчи кълтѣра мие-рiи s'a negлжатъ tare.

Dar чeapa се гъsemte нъ нъmai în стъ-

ми алвинелоръ, чи не мълте алте plante жнде servъ ka съ нъ între апъ într'insеле. Ama s. e. пѣлвerea вiнѣтъ kape înвелеmte прънii, нъ е алтъ нимикъ de kitъ o stratъ сълдѣре de чeаръ. Înсъ чea mai mare parte de чeаръ kape се гъsemte în стъni, алвинеле о prodъкѣ în kopнълъ лоръ din мiereа kape о сълъ din plante; прекъsmъ în kopнii animalелоръ съл-перioape се skimвъ захаръ în гъсime, аша се skimвъ în kopнълъ алвинелоръ мiereа în чeаръ.

Eatъ kъ ачeastъ mikъ insektъ skoate din kopнълъ сълъ materia din kape 'ми клъdemte kasa, ми totъ d'o datъ fîzидълъ дълче kъ ka-ре жмплe ачeastъ kasъ.

De ла konstpъkщiеnea глобълi пъminteskъ мiнъ ла ачeea а алвинелоръ, este жнъ ландъ infînitъ de мipакъле ми de перъларитъдi admî-равиле, într'adeвѣръ тоатъ Natъpa е admirabilъ !

KOMUNIKACIUNÏ ШТИИИДИЧЕ МИЧÏ.

ROYAL UNIVERSITY LIBRARY Cluj

Peşti einstopi. Жърналълъ mtiingifikъ din E-dimburg а datъ de жнъ-zi жнъ întepesantъ paпoptъ desnpe жнъ felъ de nemte прôvenitъ din lava ми нъmitъ *texotes jaculator*, kъ kape s'a fьkстъ жpmъ-toapеле esperimente: Peşti epaщ într'жнъ локѣ ръ-тъndъ în мiжлoкълъ кърѣia се афла жнъ вьдъ de în-пълдimeа de доъ пiчоape pidikatъ neste нивелълъ apei. He вiрфълъ вьдълъ се афла kîte-ва неле askъ-дiте жнде s'aщ imnissъ kщi-ва каравъши ми алте in-sekte. Kîndъ oamenii s'aщ dъssъ d'akоло ми kîndъ totълъ epa în penaosъ, nemtii kape, kîтъ а дiнстъ а-чeastъ операцияне, epaщ petрамi în fъndълъ apei, veneaщ акъm апропиндсе înотiндъ în алъ imppeжъ-рълъ вьдълъ; не жpmъ жнълъ dintp'инми s'apътъ не сълpафаца apei kъ okii fiksaщi не insektele че се афлащ не вiрфълъ вьдълъ. Дъне че а ръмасъ kîte-ва минъте în ачeastъ observaciеne, iatъ kъ ми пe-штеле арънкъ din гъpa са о kъtime de снъmъ tok-май neste insektъ, însъ ачeastъ арънкътъръ s'a жp-матъ kъ о esaktitate аша de mare, în kitъ а атiнсъ tokмай не insektъ ми нъtepeа ачeasti арънкътърi e-ра аша de mare în kitъ insekta îndatъ а kъzстъ жosъ дpентъ în гъpa nemtelъi kape о дiнеа deskisъ rata nemtrъ ачeasta. Дъне че nemтеле а fьkстъ а-чeastъ вiнатъ kъpiосъ, ащ venitъ ми алдi nemti жнъ дъне алтъ ми л'ащ imitatъ. Observatorълъ а вьзстъ kъ, kîndъ жнъ nemte n'a атiнсъ bine kъ арънкътърa са дpентъ асълpа insektei, атънчи се întoарче, înче-

ne din noщ а înota ми а се пъне într'o poziciеne mai favorabilъ vis-a-vi de viktima sa ми арънкъ а-къsmъ снъma май bine ми атiнче insъkta întokmai kъsmъ face жнъ вiнъtopъ omenesкъ kîndъ n'a trasъ bine kъ пъшка асълpа вiнатълъi сълъ, се пъне într'o poziciеne май вълъ ми peneteaщ лъkparea. Нъ-май ла жнъ nemte s'a întimulatъ съл арънче de trei opi мiнъ о съл атiнчъ insekta, алtmintepелеа тодi пe-мтii în чenepe ащ pesuitъ kъ арънкътърa чea дiн-тиш. În stapea natъралъ, nemтеле вiнъtopъ (*texotes jaculator*) тpъemte ла дърмърiи рiсpиlorъ în lava ми India. Kîndъ observеaщъ вp'o мъскъ сащ о алтъ in-sektъ kape се дiне сълъ не о plante че kpeште ла дърмърiи apei сащ kiar în алъ, атънчи се ауро-пие ла о distanщъ de 5—6 пiчоape, арънкъ neste viktima sa kъ о mare adpесъ din гъpa са potsндъ ми mikъ, kîte-ва никътърi de fîzидъ, ми insekta ka-de жosъ дpентъ în гъpa са kape о дiне deskisъ ми о înrite îndatъ. Iatъ жнъ esemplъ de жнъ animalъ вiнъtopъ foarte kъpiосъ.

Observaciiни meteorologic. Се skpie din Tîpolъ ми Stipia kъ ла 1-йъ Августъ тpекстъ а нiнсъ аколо ми а kъzстъ атiта мултъ жъnadъ, în kitъ сste de oi s'aщ прънъditъ de fpirъ ми de foame, negъsindъ нiчи жнъ fipъ de iarъ не kîмъспиле înвелите în mese de жъnadъ. Жнъ kontrastъ kъ ачeastъ fenomenъ s'a вь-зстъ ла noi акъsmъ în zилeа дiнtiiш але лѣi Sentem-вриe, адикъ kîndъ а înченстъ кълдъpa de toamna а се аръта дъне kîte-ва zилe de плôi, о мълдime de аръopи фьkтифepi (май kъ seamъ kopkodъmii) а în-ченстъ а инфлорi nemtrъ а doa оаръ.